

Gratis huwelijk: 'Alsof half Drenthe armlastig is'

REPORTAGE

AMBTENAREN BURGERLIJKE STAND

- Bruidsparen besparen honderden euro's bij kosteloze huwelijksvoltrekkingen
- 'Babsen' in Drenthe pleiten voor inkomensstoets bij sluiten gratis huwelijk
- Gemeenten maken zootje van tarieven en salariering babsen

Door Ed van Tellingen

Beilen "We hebben ons vak lief en willen altijd een mooie ceremonie maken." Frances Koen-Struys uit Beilen onderstreept het maar even. "Wij zijn een leuke beroepsgroep. Wij worden niet snel kwaad. Als het huwelijk van het bruidspaar maar tot in de puntjes wordt uitgevoerd."

Maar toch.

Er heerst veel frustratie onder de 'babsen' in Drenthe, de buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand. En vul voor Drenthe rustig Groningen of een andere provincie in. Iedere gemeente regelt het huwelijk op geheel eigen wijze. "Het is een rommeltje", zegt Frances Koen, adviseur van de Drentse vereniging van babsen. "De gemeenten maken er een potje van."

De onderwaardering van het ambt, de sterk uiteenlopende maar doorgaans uiterst karige salariering, de wildgroei aan tarieven en mogelijkheden waaruit het bruidspaar kan kiezen, de inzet van eendags-babsen en de hoge vlucht van het kosteloze huwelijk knagen aan de beroepsgroep. Frances Koen formuleert diplomatiek: "Gemeenten zijn niet op de goede weg om het product huwelijk helder in de markt te zetten."

Kosteloos trouwen is bijna alle gemeenten de trend van deze tijd. Neem Midden-Drenthe. Daar trouwen al meer paren 'gratis' dan er normaal voor betalen. Zo ook Borger-Odoorn als je huwelijken en geregistreerde partnerschappen bij elkaar optelt. "Alsof half Drenthe armlastig is."

Gemeenten zijn wettelijk verplicht twee keer per week bruidsparen die mogelijkheid te bieden. Een regeling die -vanzelfsprekend- alleen bedoeld is voor mensen met een minimum inkomen. Maar controle is er niet. "Terwijl een ambtenaar burgerzaken met één klik in de computer kan zien of iemand in de bijstand zit", constateert Koen. Een inkomensstoets, bijna geen gemeente die het doet.

Een bruidspaar bespaart gemiddeld 400 tot 500 euro aan leges als het gebruikmaakt van het kosteloze huwelijk. Misbruik is meer regel dan uitzondering. "Dan komen ze wel voorrijden in een limousine", schampert ze. "En dat is geen uitzondering."

Kosteloze huwelijken worden snel afgeraffeld, maar zegt Frances Koen: "Voor mensen met een minimum-inkomen willen wij juist een goede ceremonie houden." Haar collega Eiske Rutgers, secretaris van de Groningse vereniging van babsen, beaamt het direct. "Nu zie je dat mensen voor wie de regeling echt is bedoeld maandagochtend worden weggedrukt in een achter-

afkamertje", voegt ze toe. "Dat is niet de bedoeling. Deze mensen verdienen een volledige ceremonie."

Frances Koen kent pijnlijke voorbeelden van kosteloze huwelijken. Wat te denken van de betrokkenheid van een burgemeester die zelf een in zijn eigen gemeente kosteloos gesloten huwelijk nog eens dunnetjes 'oversluit' voor de bühne tijdens een groot feest in het weekend? Een Drentse burgemeester nog wel. Wie? "Dat zeg ik niet."

"Het is onmiskenbare trend dat het aantal kosteloze huwelijken stijgt in gemeenten waarvan wij de gegevens hebben", concludeert Koen. Zoals het aantal betaalde huwelijken afneemt. Vraag: wie betaalt de kosteloze huwelijken? Antwoord: de gemeenschap.

Babsen voelen zich buitengesloten en ondergewaardeerd. "Het is toch vreemd dat bij een verbouwing van de raadzaal annex trouwzaal geen ambtenaar van de burgerlijke stand wordt betrokken", illustreert Frances Koen. "Terwijl er meer wordt getrouwd dan vergaard in zo'n zaal."

Onder alle frustraties van de babsen zit een diepere laag. "De huwelijksvoltrekking moeten we niet zomaar van tafel vegen", betoogt ze. "Twee mensen kiezen voor elkaar, twee mensen horen bij elkaar. Dat kostbare moment verdient alle tijd en ruimte."

▲ Vrolijke 'babsen' in Drenthe.

▲ Oud-burgemeester Job Cohen van Amsterdam was gistermiddag de gast spreker op het symposium van buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand in Drenthe. Cohen was ook de trouwambtenaar van prins Willem-Alexander en prinses Maxima. Foto: DvhN/Duncan Wijting

Honorering

Babsen houden gemiddeld zo'n 50 euro netto over aan het sluiten van een huwelijk. Een bedrag dat in geen verhouding staat tot de tijd die zij eraan besteden. Alleen Amsterdam heeft een goede regeling: 120 euro plus een onkostenvergoeding van 30 euro.

”
Dan
komen
ze wel
voorrijden
in een
limousine